

CUỘC DIỆT CHỦNG LỚN NHẤT TẠI CHÂU ÂU SAU THẾ CHIẾN II

Nguyễn Văn Thành 23

Thế kỷ 20 là thế kỷ đẫm máu nhất trong lịch sử với những tàn phá khủng khiếp gây biết bao tai họa cho dân chúng không thuộc thành phần chiến đấu do quân đội của nhiều nước dấy lên cuộc chiến xâm lăng. Gần 40 triệu thường dân vô tội đã bỏ mạng trong Đệ Nhị Thế Chiến, nhiều hơn số quân nhân tử trận cộng thêm với 6 triệu rưỡi tù binh bị thủ tiêu giữa hai phe lâm chiến Đức Quốc Xã và Liên Xô. Những thủ phạm gây ra tội ác chống nhân loại đã bị Tòa Án Quân Sự Quốc Tế Nuremberg, Tokyo và Viễn Đông trừng phạt thích đáng với 940 án tử hình bị hành quyết treo cổ và hàng ngàn án tù ở hoặc chung thân.

Mặc dầu đã có tiền lệ về những hình phạt cảnh cáo và thị uy trên, sau gần nửa thế kỷ trôi qua, ta vẫn thấy xảy ra những cuộc diệt chủng tại Cam Bốt, Rwanda, Nam Tư cũ và Đông Timor. Trong bài viết này, chúng tôi xin trình bày cuộc chiến nhằm tiêu diệt toàn thể sắc dân Hồi giáo Slav và Croat qua sự phối hợp chiêu bài "*thanh lọc chủng tộc*" với sự tàn sát quy mô tại Liên Bang Nam Tư cũ do chính quyền Serb Bosnia đặt dưới sự điều khiển của Tổng Thống Kadovan Karadzic từ năm 1991 đến cuối năm 1995. Cuộc chiến này đã giết 300.000 người, đa số là thường dân vô tội, trong đó có 100.000 phụ nữ và trẻ em trai bị sát hại. Và nếu không có sự can thiệp quân sự của Khối Minh Ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) thì chắc rằng số nạn nhân còn nhiều gấp bội.

Chứng kiến cuộc xung đột vũ trang tại Nam Tư cũ đã thực sự đe dọa nền hòa bình và an ninh trên thế giới, Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc đề nghị áp đặt giải pháp quân sự nhưng không được sự đồng ý của 5 siêu cường có quyền phủ quyết nên đã mạnh dạn cho ra đời vào năm 1993 Tòa Án Hình Sự Quốc Tế riêng cho Nam Tư cũ thay thế để ngăn chặn cuộc giết người hàng loạt tại Bosnia. Giải pháp tư pháp không có hiệu quả. Cuộc chiến ác liệt ngày một leo thang, do đó Khối NATO đã đưa 40.000 quân vào Nam Tư cũ can thiệp không thông qua Hội Đồng Bảo An. Nhiều khu vực an toàn được thiết lập để bảo vệ sắc dân Hồi Giáo và Croat.

Hai giải pháp tư pháp và quân sự rất bạo dạn ở trên cũng không chặn đứng cuộc diệt chủng vẫn tiếp diễn dưới họng súng của quân đội NATO. Cuối cùng, các nhà lãnh đạo Tây Âu cầu viện Hoa Kỳ đưa quân vào rập tắt lò lửa chiến tranh đang lan tràn sang các quốc gia lân cận có thể đưa làn sóng tị nạn vĩ đại gây rối loạn cộng đồng Âu Châu. Với sức mạnh quân sự vô song phối hợp với áp lực chính trị và kinh tế, Hoa Kỳ đã đưa các phe phái ký *Thỏa Ước Hòa Bình Dayton*, Ohio (Mỹ) chấm dứt cuộc chiến đẫm máu tại Bosnia vào tháng 12 năm 1995 và *Hòa Ước Rambouillet* (Pháp) 1999, buộc Tổng Thống Nam Tư Slobodan Milosovic rút quân và ngưng tàn sát sắc dân thiểu số Albania tại tỉnh Kosovo thuộc Serbia (1).

Câu hỏi được đặt ra là làm thế nào bắt và đưa thủ phạm chớp bu được gọi là "*đồ tể vùng Ba Nhĩ Cán*" ra xét xử trước công lý. Thứ hai, cuộc can thiệp quân sự của Khối NATO được các nhà lãnh đạo Tây Phương coi đó là cuộc chiến tranh nhân đạo đầu tiên trên thế giới. Vậy cuộc chiến đó đã để lại bài học nào? Thứ ba, các nhà sáng tạo ra Tòa Án Hình Sự Quốc Tế riêng cho Nam Tư cũ, lần đầu tiên trong lịch sử, có dự kiến được sự thành công và dự đoán được sự thiếu sót hay không? Và cuối cùng, những nhà lãnh đạo bàng quan trước cuộc giết người hàng loạt có chịu trách nhiệm hay không?

Các đề tài trên sẽ được triển khai vào các mục sau:

I- CỘNG HÒA LIÊN BANG NHÂN DÂN NAM TƯ (1945-1991)

1. Địa Lý Và Bối Cảnh Chính Trị

Sau khi Đệ Nhị Thế Chiến chấm dứt năm 1945, Thống Chế Josip Broz Tito, nửa máu Slovenia và nửa máu Croatia, người cầm đầu các lực lượng vũ trang kháng chiến chống sự

xâm lăng của Đức Quốc Xã, đã đảm nhiệm chức vụ Thủ Tướng (1945-1953) và Tổng Thống Cộng Hòa Liên Bang Nhân Dân Nam Tư (1953-1980). Ngay khi nắm được chính quyền, nhà lãnh đạo Tito thành lập Đảng Cộng Sản và đưa ra thực hành thuyết xã hội chủ nghĩa dân tộc độc lập với các nước xã hội chủ nghĩa khác và, đặc biệt với Liên Xô dưới sự cai trị sắt máu của nhà độc tài cộng sản khét tiếng Stalin. Thành công thống nhất được 6 nước Cộng Hòa ở Đông Nam Âu Châu nằm trong bán đảo Ba Nhĩ Cán (*Balkan Peninsula*), Tito đã cầm quyền trên ba thập kỷ điều khiển khá ổn định một đất nước vô cùng phức tạp lấy tên Cộng Hòa Liên Bang Nhân Dân Nam Tư tồn tại từ năm 1945 đến 1991 thì Liên Bang này sụp đổ.

Sáu nước Cộng Hòa nằm trong Liên Bang trên gồm có: Serbia, Montenegro, Bosnia và Herzegovina, Croatia, Slovenia và Macedonia với tổng số diện tích 98.770 dặm vuông/255.804 cây số vuông và 23 triệu rưỡi dân. Riêng Cộng Hòa Serbia chiếm gần nửa số dân trong Liên Bang, chưa kể khoảng 3 triệu dân Serb sinh sống rải rác trong năm nước Cộng Hòa trên. Sau khi Thống Chế Tito rời khỏi chính quyền, sáu nước Cộng Hòa luân phiên đảm nhiệm chức vụ Tổng Thống Liên Bang cho đến năm 1991 thì Cộng Hòa Liên Bang Nhân Dân Nam Tư tan rã và cũng chấm dứt luôn nhiệm kỳ của Tổng Thống Stip Messic, người Croatia, đại diện cho sáu nước Cộng Hòa. Từ đó, tên của nước nguyên là Cộng Hòa Liên Bang Nhân Dân Nam Tư thường được viết tắt Nam Tư cũ để phân biệt với hai nước Serbia và tiểu quốc Montenegro (600.000 dân) liên hiệp năm 2000 lấy tên Cộng Hòa Liên Bang Nam Tư.

2. Nguyên Nhân Dẫn Đến Cuộc Chiến Diệt Chủng

Có hai nguyên nhân: thứ nhất, Slovenia, Croatia, Bosnia và Macedonia đều có khuynh hướng thân Tây Phương muốn tổ chức lại hạ tầng cơ cấu quốc gia theo mẫu hình các nước Tây Âu để đem lại phú cường và dân chủ cho đất nước. Ngoài ra, các nước này hy vọng sẽ có ngày gia nhập Liên Hiệp Âu Châu và còn mong được sự bảo vệ của khối NATO. Thứ hai, muốn đạt được khát vọng đó, Cộng Hòa Croatia dẫn đầu ly khai Nam Tư cũ và tuyên bố độc lập 1991, tiếp đến Bosnia tuyên bố độc lập theo vào năm 1992 được nhiều quốc gia trên thế giới thừa nhận. Hai triệu sắc dân Serb sinh sống tại hai nước này được sự ủng hộ của Tổng Thống Nam Tư Slobodan Milosovic, dấy lên cuộc chiến tàn bạo kéo dài hơn bốn năm nằm trong kế hoạch chiếm đất đai và tiêu diệt người Hồi Giáo cùng Croat để mở mang bờ cõi thành lập Serbia vĩ đại.

II- DIỄN TIẾN CUỘC DIỆT CHỦNG

1. Ngòi Nổ Chiến Tranh: Vukovar

Croatia tuyên bố độc lập ngày 25.06.1991 gặp ngay sự chống đối dữ dội của 550.000 sắc dân Serb sinh sống lâu đời tại quốc gia này. Tuy thuộc thành phần thiểu số chiếm 17% trong tổng số dân 4 triệu rưỡi, sắc dân này rất có thể lực về chính trị, kinh tế và quân sự. Đặc biệt về địa hạt quân sự, đa số cấp chỉ huy các đơn vị lớn trong quân đội Cộng Hòa Nhân Dân Nam Tư đều do người Serb nắm giữ. Bất thần cảm thấy quyền lợi bị đe dọa do quy chế mới dành cho dân thiểu số, sắc dân Serb tập hợp về vùng đất giáp ranh với Serbia, tổ chức lại quân đội cùng các đơn vị bán quân sự và tiến hành ngay trận chiến mở màn tại Vukovar nhằm rập tắt phong trào đòi độc lập tại Croatia.

Vào ngày 25.08.1991, các đơn vị bán quân sự và chính qui Serb mở cuộc tấn công vào thành phố Vukovar với 81.000 dân nổi tiếng hiền hòa và nơi có nhiều di tích lịch sử. Lực lượng tấn công nã trọng pháo, súng cối và đưa xe tăng tới bao vây thành phố suốt 88 ngày. Vì thiếu lương thực và súng đạn, quân đội Croatia đầu hàng ngày 18.11.1991. Thành phố Vukovar hoàn toàn đổ nát chỉ còn lại 15.000 dân.

Kẻ chiến thắng bố ráp, thanh lọc số dân sống sót và tù binh đầu hàng rồi đưa 3.000 người vào trại tập trung gần trang trại Ovcara. Tất cả đều bị hành quyết, trong số đó có cả bệnh nhân, nhân viên y tế bệnh viện thành phố Vukovar, tù binh đầu hàng bị thương, những người bị nghi ngờ thù nghịch với dân Serb. Xác của nạn nhân bị ném xuống hố sâu do xe

bulldozer đào sẵn nằm rải rác ở vùng hẻo lánh được gọi cánh đồng tử thần Petrova Gora gần thành phố Vukovar.

Trung Tá Ueselin Slijivancanin, thủ phạm ra lệnh vụ hành quyết này là can phạm đầu tiên bị truy tố trước Tòa Án Hình Sự Quốc Tế riêng cho Nam Tư cũ đặt Trụ sở tại The Hague, Hòa Lan (2).

2. Chiến Trường Chính: Bosnia

Bosnia tuyên bố độc lập ngày 06.04.1992 và cuộc chiến khởi sự ngay tại đất nước này vào ngày đó. Với dân số 4.366.000 người, sắc dân Hồi Giáo Slav chiếm 43.7%, dân Serb 31.7% và dân Croat 17.3%, số còn lại thuộc các sắc dân Hung, Lỗ, Áo, Do Thái, Gypsies.

Trước 1991, các sắc dân trên sống rất hài hòa đều dùng chung ngôn ngữ chính thức tiếng Serbia và Croatia, có nhiều cuộc hôn nhân hỗn hợp, các trẻ em học chung trường và tất cả đều sinh sống tự do trên khắp lãnh thổ Bosnia với 19.941 dặm vuông/ 51.129 cây số vuông.

Tình thế trở nên ngày một tồi tệ do sắc dân Serb tại Bosnia được sự hỗ trợ của Tổng Thống Serbia, Slobodan Milosovic, đưa ra chủ nghĩa dân tộc hẹp hòi và quá khích tìm cách diệt các sắc dân khác để vẽ lại bản đồ Serbia.

a/ Các Trại Tử Thần

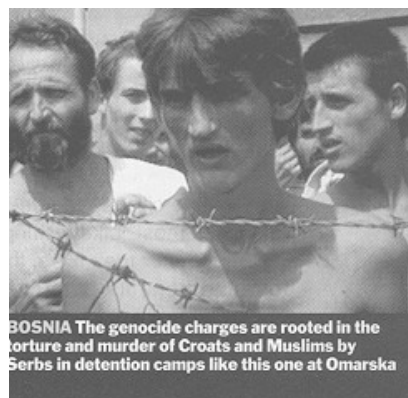
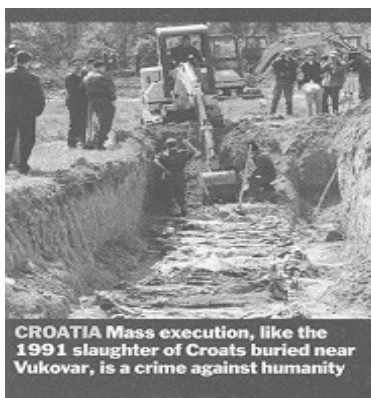
Cuộc chiến tại Bosnia có hai đặc điểm: tàn sát hàng loạt và hiếp dâm tập thể.

Tiến chiếm đất đai mới hoặc làng mạc hay tỉnh thành, quân đội Bosnia Serb thiết lập nhiều trại giam giống trại tử thần Buchenwald (Đức) hay Auschwitz (Ba Lan) giết 11 triệu sắc dân thiểu số trong đó có 6 triệu dân Do Thái. Tuy nhiên có sự khác biệt về thời gian và hệ thống quản trị. Tại Bosnia, các nhà lãnh đạo chính trị phối hợp với các cấp chỉ huy đơn vị chính quy, bán quân sự và cảnh sát an ninh thủ tiêu hoặc hành quyết nạn nhân trong một thời gian rất ngắn. Quyền sinh sát nằm trong tay chính quyền địa phương Serb, coi đó là công việc nội bộ của họ. Trái lại, Đức Quốc Xã giết hàng triệu người kéo dài nhiều năm và các trại giam đều đặt dưới sự kiểm soát của cảnh sát mật vụ Gestapo.

Nhìn chung, các trại công khai hay bí mật nằm trong vùng kiểm soát của chính quyền Serb tại Bosnia, đều nhằm giam giữ những tù binh, thành phần bị coi như nguy hiểm, nam giới và nữ giới trong tuổi sinh đẻ cùng các trẻ em trai nằm trong chính sách diệt cả một dân tộc. Những người xấu số vào các trại giam cầm đó khó có ngày trở về gặp lại người thân trong gia đình.

Thị trấn Prijedor về phía Tây Bắc Bosnia, có 112.470 dân trong đó sắc dân Hồi Giáo chiếm 49.454 người được kiểm tra vào năm 1991. Sau vụ thanh lọc chủng tộc chấm dứt vào cuối năm 1995, chỉ còn vài trăm người Hồi Giáo sống sót. Trại tử thần Omarska và Luka gần thị trấn Prijedor đã tiêu diệt hàng ngàn người, trong đó có nhiều phụ nữ và trẻ em trai. Riêng trại Luka đã hành quyết ba ngàn người vào tháng 5 và 6 năm 1992. Các xác chết được chôn vùi vào các ngôi mộ tập thể gần con sông Sava River hoặc được xe truck chở đi thiêu trong các cơ xưởng gần vùng đó. Còn cấp chỉ huy trại Omarska ra lệnh cho vùi một ngàn xác người Hồi giáo vào các hố sâu rải rác ở cánh đồng gần thị trấn Ljubija vào tháng 7 năm 1992.

Sau đó, khi Tòa Án Hình Sự Quốc Tế riêng cho Nam Tư cũ ra đời vào năm 1993, Simo Drejica chỉ huy trại Omarska ra lệnh cho bốc xác ở các ngôi mộ tập thể đem đi chôn tại hầm mỏ gần thành phố Banja Luka rồi cho đổ chất hóa học vào xác chết để cuộc điều tra không còn nhận diện được nạn nhân.

Tóm lại, các trại tử thần khác như Keraterm, Manjaca, Trnopolie, Susica... đều theo đường hướng giống như hai trại tiêu biểu trình bày ở trên.

b/ Quân Serb Tràn Ngập “khu an toàn” Srebrenica

Làng Srebrenica là “khu vực an toàn” dành cho người Hồi giáo Bosnia do Liên Hiệp Quốc lập ra được bảo vệ của 400 binh sĩ thiện chiến Hòa Lan. Vào ngày 15.07.1995, Tướng Ratko Mladic, Tư Lệnh các lực lượng vũ trang Serb, điều khiển cuộc tấn công vào khu vực an toàn lùng bắt tất cả đàn ông và các trẻ em trai ra hành quyết.

Cuộc tàn sát 8.000 người kéo dài trong 12 ngày không gặp sự chống trả nào của binh sĩ Hòa Lan trang bị đến tận răng thuộc khối NATO. Trong khi đó, máy bay chở đầy bom bay lượn trên bầu trời Srebrenica cũng không có phản ứng.

Theo các nhà phân tích, đây là một hành động diệt chủng đơn độc lớn nhất tại Châu Âu sau 50 năm Thế Chiến II chấm dứt. Các báo chí và công dân Hòa Lan không ngớt chỉ trích chính quyền Kok đã bỏ rơi những thường dân vô tội đang cần được sự bảo vệ vào giây phút nguy kịch nhất.

Độc phúc trình 7.000 trang, Thủ Tướng Wim Kok Hòa Lan đã ôm mặt khóc và cả Nội Các đã từ chức ngày thứ ba 26.03.2002 để chia sẻ trách nhiệm về vụ giết người hàng loạt đó. Sự từ chức của một chính quyền Tây Phương xảy ra lần đầu tiên trên thế giới vì bàng quan trước cuộc diệt chủng, đã vang dội tới các Châu khác được nhiều quốc gia thăm lạng tán đồng.

c/ Hiếp Dâm Tập Thể

Thông thường, thế giới hay chú ý tới mức độ giết người hàng loạt tại Croatia và Bosnia, thì nay đang nhận ra rằng hiếp dâm là một loại tội phạm kinh khủng, trước đây nằm trong bóng tối. Hiếp dâm được coi như một loại vũ khí chiến tranh và phương tiện đàn áp chính trị ở khắp mọi nơi trong đất nước thù nghịch với người Serb. Tại Cộng Hòa Rwanda, hiếp dâm coi như phương pháp diệt chủng.

Một phúc trình của Liên Hiệp Quốc đã kết luận ít nhất 250.000 phụ nữ Rwanda bị cưỡng hiếp tập thể trong cuộc diệt chủng 100 ngày, chưa kể một số rất lớn nạn nhân bị giết sau khi bị hãm hiếp.

Một thế hệ trẻ em đã ra đời và 70% những người sống sót trong vụ hiếp dâm ghê tởm đó đã nhiễm siêu vi HIV đưa tới bệnh liệt kháng (AIDS). Trớ trêu thay thủ phạm chính kích động vụ hiếp dâm tập thể lại là Bà Tổng Trưởng Gia đình và Thăng Tiến Phụ Nữ, Pauline Nyiramasuhuko, mang biệt danh Tổng Trưởng xâm phạm tiết hạnh (4).

Vào tháng 10 năm 1992, chính quyền Bosnia-Herzegovina đã công bố có 50.000 phụ nữ Hồi giáo bị hãm hiếp gây bối rối cho Cộng Đồng Âu Châu. Một Ủy Ban do người Anh Dane Anne Warburton cầm đầu mở cuộc điều tra, tiếp theo các tổ chức tranh đấu bảo vệ nhân quyền, phóng viên các báo như The New York Times, Washington Post cũng tham gia nhưng đưa ra con số ước tính khác nhau từ 20.000 đến 50.000 nạn nhân.

Theo Giáo Sư nổi tiếng, Bà Catherine MacKinnon tuyên bố tại Nữu Ước vào tháng 12, 1992 có 50.000 phụ nữ bị hãm hiếp tại Bosnia và vài tuần lễ sau MacKinnon xuất hiện trên diễn đàn được Hội Luật Gia Nữu Ước bảo trợ, đã đưa ra con số 30.000 phụ nữ mang thai. Hàng ngàn trẻ em đã ra đời do hậu quả của các vụ hiếp dâm tập thể tại Bosnia. Hiện nay, số phụ nữ và trẻ em trai ước tính bị giết 100.000 là con số cao nhất (5).

III- CHIẾN TRANH NHÂN ĐẠO

Sau vụ tàn sát tập thể tại khu vực an toàn Srebrenica và thể theo lời yêu cầu của các nhà lãnh đạo Tây Âu, Tổng Thống Clinton đã đưa 20.000 quân vào Nam Tư cũ hợp tác với 40.000 quân của khối NATO để chấm dứt cuộc chiến kéo dài hơn 4 năm tại Ba Nhĩ Cán. Với sự tiếp tế hùng hậu và kỹ thuật siêu đẳng, khối NATO đã sử dụng tối đa hỏa lực của Không Quân lập hàng rào lửa đạn bảo vệ các khu an toàn và tiêu diệt các cứ điểm quân sự của quân Serb. Cuộc chiến tại Bosnia chấm dứt vào tháng 12, 1995 do Thỏa Ước Hòa Bình Dayton như đã trình bày trong phần dẫn nhập.

Chiến tranh tại Croatia và Bosnia đã chấm dứt nhưng phong trào độc lập lan sang Kosovo thuộc Serbia, một tỉnh có hơn 80% dân số Kosovo gốc Albania trong tổng số 2 triệu dân, nổi lên đòi thành lập một nước Cộng Hòa riêng biệt. Chính quyền Milosovic thẳng tay đàn áp. Chiến dịch đàn áp nằm trong chiêu bài thanh lọc chủng tộc ngày một leo thang dữ dội giết hàng ngàn người và xô đẩy hơn 800.000 dân Kosovo gốc Albania tị nạn tại nước láng giềng Macedonia.

Hoa Kỳ can thiệp, qua sự dàn xếp của nhà ngoại giao Mỹ Richard Holbrook với Tổng Thống Slobodan Milosovic, đưa tới Hiệp Ước Rambouillet 1999 ký tại Pháp có sự hiện diện của Hoa Kỳ, Anh, Pháp, Đức, Ý và Nga. Nhà lãnh đạo Nam Tư Milosovic tuyên bố sẵn sàng trả lại quy chế tự trị giới hạn cho Kosovo nhưng Quân Đội Giải Phóng Kosovo (KLA) không đồng ý và cuộc xung đột vũ trang lại tiếp diễn.

Khối NATO yêu cầu Milosovic cho quân NATO vào Kosovo để kiểm soát sự thi hành đúng đắn Hiệp Ước Rambouillet nhưng chính quyền Belgrade không chấp thuận. Và chiến tranh đã xảy ra. Không thông qua Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc, ngày 24.03.1999 NATO bắt đầu thả bom và oanh kích Nam Tư kéo dài 78 ngày chấm dứt cuộc chiến thanh lọc chủng tộc do Milosovic chủ xướng.

Hiện nay, còn 13.000 quân NATO và 2.000 binh sĩ Hoa Kỳ đang giữ gìn an ninh và trật tự tại Kosovo và vùng Ba Nhĩ Cán (6).

KẾT LUẬN

Qua sự trình bày các tiết mục ở trên, ta thấy có 3 sự kiện xảy ra lần đầu trên thế giới, đã để lại tiền lệ quan trọng và bài học cho mai sau:

1. Đánh tan sự cáo buộc “*Công Lý của Kẻ Chiến Thắng*”

Tòa Án Hình Sự Quốc Tế ở Nam Tư cũ ra đời không phải do các đồng minh thắng trận lập ra để trừng phạt kẻ bại trận như Đệ Nhất và Đệ Nhị Thế Chiến. Trái lại, Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc dựa vào Chương VII Hiến Chương, đã áp đặt một định chế hình sự quốc tế mới như một trắc nghiệm để ngăn chặn cuộc diệt chủng tại Nam Tư cũ đang đe dọa nền Hòa Bình và an ninh trên thế giới trước khi Khối NATO đưa quân vào can thiệp.

Những thẩm phán của Tòa trên thuộc nhiều quốc gia hội viên, được tuyển chọn trong danh sách đề nghị với nhiệm kỳ 4 năm, phải qua thủ tục luật định áp dụng tại Đại Hội Đồng và Hội Đồng Bảo An LHQ. Chính thể thức khó khăn trong việc bổ nhiệm thẩm phán cộng thêm với sự công bằng về quy tắc thủ tục và bằng chứng bảo đảm an toàn pháp lý cho tất cả mọi người, được coi như sự thành công lớn nhất vượt qua dự kiến của các nhà sáng tạo ra Tòa Án nói trên.

Tin tưởng vào sự công bằng trong thủ tục xét xử, chính quyền Kostunica tại Belgrade đã dẫn độ Slobodan Milosovic, cựu Tổng Thống Nam Tư có biệt danh “Đồ Tể vùng Ba Nhĩ Cán” ra Tòa The Hague (Hòa Lan) ngày 28.06.2001 để trả lời các vụ tàn sát hàng loạt tại Croatia, Bosnia và Kosovo.

Tiếp theo, Bà Bijana Plavsic, cựu Tổng Thống Serb tại Bosnia đã nạp mình tại Tòa The Hague ngày 02.10.2002 theo trát nã bắt của Tòa về tội diệt chủng.

Việc bắt và đưa thủ phạm chớp bu trên ra Tòa cho mọi người dân trong cộng đồng quốc tế thấy Công Lý toàn cầu đã thắng bạo lực. Chủ quyền quốc gia và Công pháp quốc tế đã nhường bước cho luật nhân đạo quốc tế.

2. Tiền lệ quan trọng của cuộc chiến tranh nhân đạo.

Cuộc can thiệp quân sự của Khối NATO vào Kosovo được Thủ Tướng Anh Tony Blair định nghĩa là cuộc chiến tranh nhân đạo đầu tiên trên thế giới và coi đó là một tiền lệ quan trọng được áp dụng tại Đông Timor. Nhiều quốc gia Tây Âu và các cường quốc bên kia bờ Đại Dương đều hỗ trợ và tán thành hành động tích cực đó. Tiếp theo sau, Úc đã dẫn đầu cuộc can thiệp quốc tế vào Đông Timor khởi sự tháng 5.1999 rồi quân đội mũ xanh Liên Hiệp Quốc cũng nhập cuộc chấm dứt 24 năm dưới sự cai trị tàn bạo của chính quyền Nam

Dương nhằm bóp chết phong trào đòi độc lập của dân chúng thuộc đảo quốc trước đây là thuộc địa của Bồ Đào Nha.

Theo thẩm phán Richard Goldstone và nhiều nhà nghiên cứu, cuộc can thiệp nhân đạo vào Kosovo, nhìn về mặt chính trị và đạo đức, thật chính đáng. Để tránh mọi sự tranh cãi, cuộc can thiệp trên nếu muốn có chính danh cần được thông qua Hội Đồng Bảo An Liên Hiệp Quốc.

3. Bàn quan trước cuộc diệt chủng có chịu trách nhiệm hay không?

Thủ Tướng Hòa Lan Wim Kok và Nội Các của ông đều từ chức vì đã phạm phải lỗi lầm trong nhiệm vụ bảo vệ người dân vô tội bị tàn sát tại khu vực an toàn Srebrenica. Sự việc này đã thức tỉnh lương tri nhân loại *phải làm một cái gì* chứ không thể khoanh tay nhìn cuộc tàn sát hàng loạt người Hồi giáo diễn ra tại Bosnia cũng như tại các nơi khác trên quả địa cầu.

Thủ Tướng Kok tuyên bố “*Cộng đồng quốc tế to lớn và ầm danh. Chúng tôi nhận trách nhiệm những hậu quả về sự thất bại của cộng đồng trong khu vực an toàn Srebrenica*”(7).

Tóm lại, trào lưu tiến bộ của nhân loại hiện nay không dung tha nạn diệt chủng diễn ra bất cứ dưới hình thức nào và không bao giờ cho phép tái diễn các vụ giết người hàng loạt như đã xảy tại Armenia, Nam Kinh, Auschwitz, The Gulag, cánh đồng tử thần ở Cam Bốt.

Chú thích:

- (1) *Estimated Coast of World War II - The toll war by Nations - World War II by Goralski*
The International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia: Unforeseen Successes and Foreseeable Shortcomings by Tolbert - The Fletcher Forum of World Affairs-Summer/Fall 2002
- (2, 3, 4) *War Crimes Brutality, Genocide, Terror, and the Struggle for Justice by Aryeh Neir.*
- (5) *Rwanda Portrait de Pauline Nyizamasuhuko, ministre du viol - Courrier International no 628 du 14 au 20 Novembre 2002.*
Rape-Putting Criminals in the Dock - War Crimes by Neir
- (6) *Tại sao Kosovo? Nguyễn Cao Quyền.*
Yugoslavia - A Drive to Globare
Kosovo after Milosovic by Brunner - Dissent Spring 2002
- (7) *Bystanders to Mass Murder by Power - The Washington Post-Sunday, April 21, 2002*

